

Tjenestebolig- og bopliktordning for prestene

Høringsuttalelse fra Det praktisk-teologiske seminar

I høringsnotatet av 21. mai 2013 foreslår departementet å oppheve generell boplikt for prestene, med unntak for presteboliger av særlig kulturhistorisk betydning.

Vi er skeptiske til å gjøre en slik endring nå.

Tradisjonelt har ordningen vært begrunnet med at den sikrer presten nærhet til sitt tjenestested, at den sikrer mobilitet i presteskaper og at den er rekrutterende. I høringsnotatet argumenteres det for at disse argumentene ikke lenger bør tillegges vekt.

Nærhet til tjenestestedet mener man ikke lenger er et tungtveiende argument fordi presten etter ny tjenesteordning er tilsatt i prostiet og ikke i sognet. Vi mener dette er å feiltolke intensjonene med innføring av ny tjenesteordning. Da den ble innført, var intensjonen ikke å svekke prestens lokale tilknytning i menigheten, men å gi presten ledelsesverktøy som kunne komme den enkelte prests arbeid til gode. Andre reformer i kirken understreker at lokal tilhørighet fastholdes som en sentral kvalitet ved prestens arbeid: Trosopplæringsreformen legger opp til at innhold og organisering skal forankres lokalt, gudstjenestereformen understreker at liturgi må være forankret i samarbeidsrelasjoner på menighetsnivå.

Når det gjelder mobilitet, er vi enig i at boplikten ikke nødvendigvis er av avgjørende betydning. Den er imidlertid viktig for den mobilitet som finnes blant nyutdannede prester. Etter vår erfaring bidrar tjenesteboligordningen til at nyutdannede prester er villige til å søke seg til stillinger rundt om i hele landet.

Rekrutteringsutfordringen er etter vårt skjønn den viktigste grunnen til at man bør være forsiktig med å avvikle tjenesteboligordningen for prester. Høringsnotatet demper boligordningens betydning for rekrutteringen med henvisning til at godt voksne allerede utdannede teologer vil være en viktig rekrutteringsbase og at disse allerede eier egne boliger. Vi deler ikke departementets tro på denne løsningen. Dersom vi skal løse den prekære rekrutteringsutfordringen som presteyrket står overfor, må vi først og fremst satse på å gjøre yrket attraktivt for unge mennesker som velger yrket som første karrierevei. Dette hensynet må etter vår mening være førende for hvordan vi tenker om rekruttering. For at unge mennesker skal velge presteyrket, må yrket fremstå med attraktive arbeidsvilkår og som et yrke som verdsettes av kirka.

Vår erfaring er at teologistudenter ser det som en stor trygghet at de har muligheten til å få en god bolig i nærheten av arbeidsstedet når de går ut i prestetjeneste. Det gjør også at de interesserer seg for prestestillinger i store deler av landet når de søker sin første jobb. Når de vet de kan flytte inn i en tjenestebolig som de kan betale for med egen inntekt, er det også lettere for ektefeller å ta sjansen på å flytte med til nytt tjenestested.

Når det gjelder verdsetting av prestedtjenesten, er det viktig at man ikke argumenterer for avvikling av ordningen med å henvise til de besparelser dette kan gi. Så lenge ordningen kommer prestedtjenesten til gode, bør det kunne forsvares at den koster en del penger. Å skulle avvikle ordningen for å minske økonomiske forpliktelser overfor prestene, er etter vårt skjønn ikke et riktig signal å sende i dagens situasjon. Likeledes vil det etter vår mening være et feil signal om man skulle begrunne tjenesteboligordningen med museale hensyn. Vi mener de kirkelige hensyn gir gode nok begrunnelser for å beholde ordningen.

Den mellomløsning som er blitt fremmet av Presteforeningen og Opplysningsvesenets fond, er etter vårt skjønn bedre enn å avvikle ordningen. Dersom departementet har rett i at denne løsningen ikke vil være tilstrekkelig til å sikre ordningens legitimitet, mener vi det taler imot den.

Forslaget om å flytte myndighet for forvaltningen av tjenesteboligordningen til bispedømmerådene kan være godt, men vi er enig med departementet i at dette ikke vil være formålstjenlig innenfor dagens kirke- og eierstruktur. Slik vi ser det taler det for å ikke gjøre endringer i ordningen nå, men å avvente arbeidet med å gjøre en slik endring til ny kirkeordning er på plass.

Sivert Angel, konstituert rektor ved Det praktisk - teologiske seminar